

Satversmes tiesa izbeidz tiesvedību lietā par administratīvo arestu piemērošanu

Satversmes tiesa ir pieņēmusi lēmumu izbeigt tiesvedību lietā Nr. 2008-06-01 „Par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 317. panta un 283. panta vārdu un skaitļa „un 31. pantā” atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. pantam”.

Satversmes 92. pants nodrošina ikvienas personas tiesības aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (APK) 317. pants noteic: „Lēmumu par administratīvo arestu izpilda nekavējoties pēc tā pieņemšanas.” Savukārt APK 283. panta pirmā daļa paredz: „Sūdzības iesniegšana noteiktajā termiņā aptur lēmuma par administratīvā soda uzlikšanu izpildi līdz sūdzības izskatīšanai, izņemot lēmumus par šā kodeksa 25., 29. (ja lēmums saistīts ar transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu) un 31. pantā paredzēto soda veidu piemērošanu, kā arī gadījumos, kad uzlikts naudas sods, ko iekasē administratīvā pārkāpuma izdarīšanas vietā.” APK 31. pants noteic, ka administratīvo arestu var piemērot kā administratīvo sodu.

Lieta tika ierosināta pēc Borisa Motrenko konstitucionālās sūdzības. Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka APK 317. panta redakcija neesot mainīta no tā pieņemšanas brīža, kad vēl nebija iespējams pārsūdzēt tiesas lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu. Šobrīd, kad šādu lēmumu pārsūdzēšana ir iespējama, apstrīdētās normas nenodrošinot administratīvo pārkāpumu lietu taisnīgu un objektīvu izspriešanu atbilstoši Satversmes 92. panta prasībām, kā arī pārkāpjot nevainīguma prezumpciju. Apstrīdēto normu dēļ personai esot jāizcieš ar tiesas lēmumu noteiktais sods, lai arī lēmums vēl nav stājies spēkā un augstākas instances tiesa to var atcelt. Turklāt administratīvā aresta nepamatotas izciešanas gadījumā neesot iespējama iepriekšējā stāvokļa atjaunošana. Līdz ar to pārsūdzības iespējas administratīvo pārkāpumu lietās esot tikai formālas.

Satversmes tiesa konstatēja, ka Saeima šā gada 9. oktobrī pieņēma likumu „Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā”. Šis likums paredz: ja lēmumu par administratīvo arestu persona pārsūdz, tad administratīvo arestu varēs izpildīt tikai pēc

apelācijas instances tiesas nolēmuma spēkā stāšanās. Līdz ar to apstrīdētās normas ir pilnveidotas likumdošanas procesā.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likumu tiesvedību lietā var izbeigt līdz sprieduma pasludināšanai, ja apstrīdētā tiesību norma ir zaudējusi spēku. Tas attiecināms arī uz gadījumiem, kad lēmuma pieņemšanas brīdī norma formāli spēku nav zaudējusi, taču institūcija, kas izdevusi apstrīdēto aktu, pati ir novērsusi strīdu, tas ir, noteikusi, ka norma zaudēs spēku.

Satversmes tiesa atsevišķos gadījumos ir turpinājusi tiesvedību arī tad, kad apstrīdētā bija zaudējusi spēku. Ja lieta ierosināta uz konstitucionālās sūdzības pamata, tad par nepieciešamību turpināt tiesvedību lietā var liecināt tas, ka konstitucionālās sūdzības iesniedzējs ir lūdzis atzīt apstrīdētās normas par spēkā neesošām ar atpakaļejošu datumu. Šajā lietā konstitucionālās sūdzības iesniedzējs šādu lūgumu nav izteicis. Tādēļ Satversmes tiesai secināja, ka nav pamata uzskatīt, ka pastāvētu nepieciešamība turpināt tiesvedību lietā.

Lēmums par tiesvedības izbeigšanu ir galīgs un nav pārsūdzams. Tas tiks publicēts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” un ir pieejams arī Satversmes tiesas mājas lapā.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv
67210274